

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5S/204/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1015201390
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dáša Filová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2017:1015201390.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dášy Filovej a členiek senátu JUDr. Viery Šebestovej a JUDr. Evy Fulcovej, v právnej veci žalobcu: Provident Financial, s.r.o., Mlynské Nivy 49, 821 09 Bratislava, zastúpený: De minimis, spol. s.r.o., Mateja Bela 6, 811 06 Bratislava, Mgr. Marek Kaľavský advokát proti žalovanému: Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave, Prievozská 32, 827 99 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SK/0180/99/2015 zo dňa 15.06.2015 v spojení s rozhodnutím orgánu verejnej správy prvého stupňa č. P/0323/02/2014 zo dňa 23.01.2015, takto

rozhodol:

Žaloba sa **z a m i e t a**.

Žalobcovi súd právo na náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

I.
Konanie orgánov verejnej správy

1. Dňa 26.6.2014 a 07.08.2014 bola inšpektormi Inšpektorátu SOI so sídlom v Trnave vykonaná kontrola v prevádzkarni Provident Financial, s.r.o. Trnava. Kontrola bola zameraná na prešetrenie podnetu spotrebiteľa č. 414/2014 poukazujúceho na nekalé obchodné praktiky obchodných zástupcov účastníka konania, ktorý pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere spotrebiteľom neumožnil uzavrieť úverovú zmluvu bez doplnkovej služby, ktorá spočíva vo vyberaní splátok priamo v domácnosti spotrebiteľa prostredníctvom obchodného zástupcu, pričom táto služba neprimerane zvyšuje náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

2. Za účelom prešetrenia predmetného podania sa inšpektori SOI dňa 26.06.2014 dostavili do prevádzkarne účastníka konania do pobočky spoločnosti Provident Financial, s.r.o. Trnava. Inšpektori SOI vystupujúci v anonymite požadovali úver vo výške 700 eur, alternatívne 800 eur a žiadali, aby im zamestnankyňa účastníka konania údaje o výške splátok a dobe splácania poskytla písomne, zamestnankyňa prítomná pri kontrole na čistý hárok papiera uviedla možnosti. Predmetná písomnosť tvorí prílohu inšpekčného záznamu zo dňa 26.06.2014. Informácie o úvere neboli inšpektorom poskytnuté prostredníctvom formulára pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 4 zákona č. 129/2010 Z.z. Zamestnankyňa pri informovaní spotrebiteľov - inšpektorov o možnosti uzavretia zmluvy o úvere a osobnom výbere splátok uviedla, že sa jedná o jediný možný spôsob úhrady splátok, avšak opomenula uviesť informáciu o tom, že hotovostné vyberanie splátok obchodnou zástupkyňou jedenkrát týždenne je vykonávané na základe zmluvy o dobrovoľnej doplnkovej službe zabezpečenia splátok úveru, ktorá je spoplatnená a zťažuje spotrebiteľa neprimerane vysokým poplatkom za poskytnutú službu.

3. Zamestnankyňa účastníka konania pri kontrole vykonanej dňa 07.08.2014 inšpektorom predložila zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 609542130 zo dňa 10.06.2014, platnosť verzie od 01.06.2014, vrátane zákaznickej karty, s výškou úveru 300 eur, s dobou splácania 60 týždňov, splácania formou doplnkovej služby zabezpečenia splátok úveru a to, Zmluvou o zabezpečení splátok úveru zo dňa 10.06.2014 z celkovou odmenou vo výške 154,50 eur, ktoré sa účastník konania zaväzuje za odmenu spotrebiteľov počas splatnosti tejto zmluvy pravidelne poskytovať službu spočívajúcu v prevzatí peňažnej sumy určenej na úhradu splátky spotrebiteľského úveru a spotrebiteľ sa zaväzuje splácať túto odmenu v šesťdesiatich pravidelných splátkach a to v 59 týždenných splátkach vo výške 2,57 eur a poslednú splátku vo výške 2,87 eur počas doby splácania spotrebiteľského úveru uvedenej zmluve o spotrebiteľskom úvere.

4. Uvedeným konaním účastník konania porušil § 4 ods. 2 písm. c) a § 7 ods. 1 Zákona o ochrane spotrebiteľa v nadväznosti na ustanovenie § 7 ods. 2 písm. a), b), § 8 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý mu ako predávajúcemu zakazuje používať nekalú obchodnú praktiku. Zistené skutočnosti sú zaznamenané v inšpekčných záznamoch zo dňa 26.06.2014 a 07.08.2014. Dňa 23.10.2010 bolo vydané oznámenie o začatí správneho konania.

5. Žalobca sa vyjadril k oznámeniu o začatí správneho konania dňa 03.11.2014, v ktorom okrem iného namietal zaujatosť správneho orgánu. Svoju námietku zaujatosti opieral o skutočnosť, že prvostupňový správny orgán prejedikoval otázku viny ešte pred začatím správneho konania, a preto nemôže v predmetnom správnom konaní rozhodovať.

Dňa 04.07.2014 SOI v Trnave vydala rozhodnutie č. 1541/02/2014 a rozhodla o námietkach žalobcu, ktorým nevyhovela.

Dňa 25.11.2014 bolo vydané rozhodnutie č. P/0323/02/2014, ktorým Slovenská obchodná inšpekcia prerušila konanie o uložení pokuty z dôvodu prebiehajúceho konania o predbežnej otázke a to právoplatnosti rozhodnutia. SOI o vylúčení inšpektorátu SOI so sídlom v Trnave pre Trnavský kraj.

6. Dňa 23.01.2015 Slovenská obchodná inšpekcia, Inšpektorát Slovenskej Inšpekcie so sídlom v Trnave pre Trnavský kraj č. P/0323/02/2014 uložila účastníkovi konania - žalobcovi pokutu vo výške 4000 eur pre porušenie zákazu použitia nekalej obchodnej praktiky v zmysle § 4 ods. 2 písm. c), § 7 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SR č. 372/1999 Zb. o priestupkoch.

7. Proti tomuto rozhodnutiu podal včas odvolanie žalobca o ktorom rozhodol žalovaný rozhodnutím č. SK/0180/99/2015 zo dňa 15.06.2015, ktorý zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil správnosť rozhodnutia orgánu verejnej správy prvého stupňa. Keďže žalobca s týmto rozhodnutím nesúhlasil, podal včas na tunajší súd správnu žalobu.

II.

Žalobné dôvody

8. Včas podanou žalobou na tunajšom súde dňa 19.08.2015 sa žalobca domáhal, aby súd preskúmal zákonnosť rozhodnutia žalovaného č. Sk/0180/99/2015 zo dňa 15.06.2015, ktorým zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie orgánov verejnej správy prvého stupňa č. P/0323/02/2014 zo dňa 23.01.2015, ktorým uložil žalobcovi pokutu vo výške 4000 eur pre porušenie zákazu použitia nekalej obchodnej praktiky v zmysle § 4 ods. 2 písm. c) a § 7 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

Žalobca sa domnieva, že bol postupom žalovanej a napadnutým rozhodnutím, ktorým žalovaná v plnom rozsahu potvrdila prvostupňové rozhodnutie ukrátený na svojich právach. Právne posúdenie veci žalobca v žalobe uviedol v štyroch bodoch.

9. Povinnosť riadne sa preukázať - žalobca mal zato, že inšpektori SOI sú povinný sa pri začatí kontroly preukázať služobným preukazom, čo sa v danej veci nestalo, pričom nemožno nesplnenie zákonnej povinnosti zo strany štátneho orgánu zdôvodňovať potrebou vhodnejšieho naplnenia nejakého iného zákonného oprávnenia. Žalobca očakáva od správnych orgánov, že budú konať v medziach zákona, čo sa však v danom prípade nestalo. Z uvedeného dôvodu považuje žalobca dôkazy získané pred začatím kontroly t.j. pred preukázaním sa pri začatí kontroly za nezákonné.

10. Vyhotovený záznam - žalovaný v napadnutom rozhodnutí uvádza, že za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutkový stav vecí. Takýmto prostriedkom je aj obrazovo - zvukový záznam. Odvolací orgán má zato, že inšpektori SOI zachytili celý priebeh anonymného nákupu na obrazovo zvukovom zázname. Žalovaný nereagoval na odvolanie žalobcu, dôsledku čoho je odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nepreskúmateľné a trpí nedostatkom dôvodov. Žalobca rešpektuje, že ako dôkaz možno použiť množstvo prostriedkov, avšak v danom prípade sa prvostupňový orgán rozhodol vychádzať zo záznamu a len na jeho základe stanoviť skutkový stav vecí. Vzhľadom na uvedené je potrebné konštatovať, že takýto dôkaz je pre zistenie skutkového stavu nielen nedostatočný, ale aj nepoužiteľný a presne a úplne zistenie skutočného stavu vecí. Žalobca má zato, že záznam je neúplný a bolo s ním manipulované, keďže bol rozdelený na dve samostatné časti a poukazuje na rozhodnutie KS v Banskej Bystrici spisová značka 2To/113/2013 – „ak zvukový záznam nie je úplný, nemôže slúžiť ako hodnoverný a plnohodnotný dôkaz.“ Je faktom, že skutkový stav z ktorého vychádzal orgán prvého stupňa a neskôr aj žalovaný, pochádza zo záznamu, ktorý zhotovil orgán prvého stupňa a ktorý je neúplný, zaznamenáva len časť z vykonanej kontroly a aj v tejto časti bolo s týmto záznamom manipulované, keď bol z neznámych dôvodov rozdelený na dva samostatné súbory. Z uvedeného nie je možné konštatovať čo sa stalo pred začatím vyhotovenia tohto záznamu po jeho skončení, ako aj počas doby, kedy k jeho rozdeleniu došlo. Z uvedených dôvodov takýto dôkaz nie je hodnoverný na to, aby z neho správny orgán mohol presne a úplne zistiť z neho skutočný stav vecí a je pre konanie nepoužiteľný.

11. Čo sa týka spotrebiteľa, žalobca opakovane namietal, že v danom prípade nemohlo dôjsť k porušeniu zákazu použitia nekalej obchodnej praktiky, keďže tu celkom jasne absentuje spotrebiteľ, ako jediný subjekt, ktorého sa použitie nekalej obchodnej podmienky môže týkať. Absencia spotrebiteľa v danom prípade vyplýva zo skutočnosti, ktoré súčasne pôsobia popri sebe a to, že podľa § 2 písm. a) Zákona o ochrane spotrebiteľa môže byť spotrebiteľom len fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci svojho zamestnania a teda ním nemôže byť správny orgán a ani jeho zamestnanci, ktorí konajú v rámci svojej pracovnej činnosti. Žalobca nespochybňuje právo správneho orgánu vykonávať kontrolu, ale vzhľadom nato, že pri výkone tejto kontroly nemá správny orgán status spotrebiteľa, nemôže od žalobcu vyžadovať, aby voči nemu konal ako k spotrebiteľovi, ktorým nie je.

12. Po druhé, žalobca od počiatku vedel, že anonymné osoby, ktoré 26.06.2014 navštívili jeho pobočku v Trnave nie sú spotrebiteľmi, pretože ako sa sami uvideli, nemali záujem o uzatvorenie žiadneho zmluvného vzťahu so žalobcom, ale len o predbežné všeobecné informácie pre tretiu osobu, ktorú ani nezastupovali. Žalobca opäť nespochybňuje právomoc orgánu prvého stupňa takto konať, ale žalobca nemôže niesť žiadnu zodpovednosť za vymyslenú legendu, ktorú si orgán prvého stupňa zvolil a podľa ktorej konal.

Orgán prvého stupňa nevykonával simulovanie kontrolného nákupu vykonaného nepriamo, pre osobu neprítomnú pri kontrole tak, ako to bolo simulované pri kontrole vykonanej dňa 26.06.2014, ako tvrdí, pretože v danom prípade žiadna zo zúčastnených strán nechcela uzavrieť žiadny nákup či iný záväzkový vzťah. Jednalo sa len o predbežné a všeobecné informácie pre tretiu osobu, ktorú nikto zo zúčastnených osôb nezastupoval, preto tu ani teoreticky nemohlo dôjsť k žiadnemu, teda ani k simulovanému uzavretiu, alebo aspoň rokovaniu o uzavretí akéhokoľvek záväzkového vzťahu.

13. Čo sa týka nekalej obchodnej praktiky, žalovaný sa v napadnutom rozhodnutí opakovane uchýľuje k preberaniu odôvodnenia z prvostupňového rozhodnutia, pričom nereaguje na konkrétne námietky žalobcu uvedené v jeho odvolaní. Žalobca opakuje, že predmetom kontroly vykonanej dňa 26.06.2014 neboli žiadne kúpno-predajné vzťahy, pretože počas predmetnej kontroly nikdy nedošlo k vykonaniu žiadneho nákupu, či k uzavretiu akéhokoľvek záväzkového vzťahu. Orgán prvého stupňa svojim vymysleným príbehom o neprítomnej dôchodkyni spôsobil, že žalobca si bol od začiatku vedomý, že k žiadnemu uzavretiu zmluvného vzťahu a ani rokovaniu o ňom v čase kontroly nedôjde, pretože chýba druhý subjekt k žalobcovi, ktorý by mal o obchodnú transakciu záujem.

14. Na základe uvedených skutočností žalobca žiada, aby súd zrušil rozhodnutie žalovaného, ako aj správneho orgánu prvého stupňa a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie.

III.

Vyjadrenie žalovaného k žalobe

15. Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení, ktoré bolo súdu doručené dňa 02.03.2016 uviedla, že čo sa týka povinnosti pracovníkov SOI riadne sa preukázať upozorňuje žalovaná nato, že v § 5 ods. 6 zákona č. 128/2002 Z.z. priznáva inšpektorovi SOI oprávnenie vykonať kontrolu anonymne. Zákonodarca daným legislatívnym vymedzením oprávnene umožnil vykonávať kontrolu inšpektorom SOI anonymne, v utajení, tak, aby bol zabezpečený účel kontroly, ktorým bolo overenie dodržiavania zákonov práve pri uzatváraní spotrebiteľských úverov. Bolo by v rozpore z účelom výkonu kontroly, aby sa inšpektori SOI pri preverovaní napríklad dodržiavania zákonných požiadaviek zákona o spotrebiteľských úveroch, kontroluje dodržiavanie zákazu tabakových výrobkov maloletým, kontroly vydávania dokladov o kúpe atď., pred vykonaním kontroly preukázali služobným preukazom, ako to požaduje žalobca. Zastáva žalovaná názor, že požiadavky obchodnej práce vyžadujú vykonávanie kontrolných nákupov pod utajenou identitou a v zriedkavejších prípadoch i simulovanie kontrolovaného nákupu vykonávaného nepriamo pre osoby neprítomné pri kontrole. Ak by žalovaný orgán pripustil názor žalobcu, že inšpektori SOI sú povinní sa preukázať za každých okolností, inšpektori SOI by nemohli vystupovať v utajení a Slovenská obchodná inšpekcia by nemohla plniť jednu zo svojich základných úloh, ako je kontrola predaja výrobkov a poskytovania služieb spotrebiteľov na vnútornom trhu.

16. Čo sa týka vyhotoveného záznamu žalobca opakovane namieta, že záznam je neúplný a bolo s ním manipulované, keďže bol rozdelený na dve samostatné časti. Žalovaná sa s týmto nestotožňuje a poukazuje nato, že CD na ktorom sa nachádza priebeh vykonanej kontroly je len podporným dôkazom o priebehu vykonanej kontrole. Inšpektori SOI nie sú povinní na zvukovo-obrazový záznam zaznamenávať kompletný priebeh kontroly a spisovanie inšpekčného záznamu, ktoré je administratívnou záležitosťou. Žalovaná ma zato, že inšpektori SOI zachytili celý priebeh anonymného nákupu na obrazovo - zvukovom zázname, ktorým boli zdokumentované zistené nedostatky, a to až do momentu, keď sa identifikovali a preukázali preukazmi SOI.

Kompletne zachytený skutkový stav bol inšpektormi SOI popísaný v inšpekčnom zázname z vykonanej kontroly ku ktorého zneniu kontrolovaná osoba mala právo vyjadriť sa a podať námietky v prípade nesúhlasu resp. nesprávneho opisu zisteného skutkového stavu inšpektormi SOI. Žalovaná zastáva názor, že v žiadnom ustanovení zákona nie je uvedené, aby inšpektori SOI zaznamenali celý priebeh kontroly vrátane spisovania inšpekčného záznamu. Vyhotovenie zvukovo-obrazového záznamu slúži len na hodnoverné zaznamenávanie priebehu zisťovania nedostatkov, čo bolo v predmetnom prípade inšpektormi SOI pri kontrole splnené.

Čo sa týka spomenutej judikatúry žalovaný orgán k tomu uvádza, že predmetná judikatúra uvádzaná žalobcom bola použitá v trestnom konaní, ako jediný dôkazný prostriedok, pričom v tomto prípade o priebehu vykonanej kontroly je dôkazným prostriedkom inšpekčný záznam SOI, pričom ako podporný prostriedok bol použitý zvukovo-obrazový záznam.

17. Žalobca opakovane namietal, že v danom prípade nemohlo dôjsť k porušeniu zákazu použitia nekalej obchodnej praxe, keďže tu celkom jasne absentuje spotrebiteľ, ako jediný subjekt, ktorého sa použitie nekalej obchodnej podmienky môže týkať. Žalovaná považuje za nepravdivé tvrdenie žalobcu, že od počiatku vedel, že anonymné osoby, ktoré 26.06.2014 navštívili jeho pobočku v Trnave, nie sú spotrebiteľmi. Žalobca počas vykonanej anonymnej kontroly nevedel, že spotrebiteľia zaujímajúci sa o spotrebiteľský úver sú inšpektormi SOI. O skutočnosti, že ide o inšpektorov sa žalobca dozvedel až keď sa inšpektori SOI identifikovali služobnými preukazmi a zahájili administratívnu časť kontroly. Skutočnosť, či spotrebiteľia (inšpektori SOI) mali záujem len o predbežné informácie a nie o uzatvorenie kúpno-predajného vzťahu, nič nemení na tom, že zamestnankyňa žalobcu porušila zákonnú povinnosť s tým, že nedodržala úroveň osobitnej starostlivosti a starostlivosti vo vzťahu k spotrebiteľovi, ktoré bolo možné od neho rozumne očakávať, a je považovaná za nekalú obchodnú prax.

18. Žalovaná vo vzťahu k pojmu priemerný spotrebiteľ podporne poukazuje na bod 18 preambuly k Smernici Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11.05.2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, v zmysle ktorého „vzala táto smernica za kritérium priemerného spotrebiteľa, ktorý je v rozumnej miere dobre informovaný, vnímavý a obozretný, pri zohľadnení sociálnych, kultúrnych a jazykových faktorov“, ktorý sa ďalej opiera o rozhodovaciu činnosť Európskeho súdneho dvora.

19. Predmetom kontroly na vnútornom trhu je výkon kontroly aj u špecifických skupín obyvateľov, nakoľko do jednotlivých kúpno-predajných vzťahov na strane spotrebiteľov nezriedka vstupujú osoby staršie napríklad dôchodcovia, či osoby mladšie, mladiství resp. deti, ktoré si vyžadujú zvýšenú ochranu. Je preto logické, že predmetom kontroly nákupu budú aj produkty zamerané na tieto špecifické skupiny spotrebiteľov, tak ako to bolo aj v tomto prípade, pričom nemožno očakávať, že kúpu napríklad dojčenského oblečenia, hračiek a pod. vykoná inšpektor SOI z dôvodu svojej osobnej potreby.

Čo sa týka štvrtého bodu žaloby, nekalá obchodná praktika, žalovaná nesúhlasí s tvrdením žalobcu, že predmetom kontroly a ani rozhodnutia neboli žiadne kúpno-predajné vzťahy, nakoľko nedošlo k vykonaniu žiadneho fiktívneho nákupu. Žalovaná uvádza, že bez ohľadu nato, či sa pri vykonanej kontrole uzatvoril, alebo neuzatvoril kúpno-predajný vzťah, žalobca použil vo svojom konaní nekalú obchodnú praktiku tým, že opomenul uviesť informáciu o tom, že hotovostné vyberanie splátok obchodnou zástupkyňou jedenkrát týždenne je vykonávané na základe zmluvy o dobrovoľnej doplnkovej službe na zabezpečenie splátok úveru, ktorá je spoplatnená a zaťažuje spotrebiteľa neprimerane vysokým poplatkom za poskytnutú službu. Žalovaná má zato, že pre naplnenie znaku nekalej obchodnej praktiky postačuje ak sú splnené zákonné podmienky a to bez ohľadu nato, či bola, alebo nebola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, nakoľko zákon priznáva ochranu spotrebiteľovi pred nekalou obchodnou praktikou už aj v štádiu pred uskutočnením obchodnej transakcie. Podľa § 7 ods. 1 Zákona o ochrane spotrebiteľa sú nekalé obchodné praktiky zakázané, a to pred, počas aj po vykonaní obchodnej transakcii.

20. Žalovaná trvá na zisteniach zachytených v inšpekčnom zázname SOI zo dňa 26.06.2014 a 07.08.2014. V súvislosti z uvedeným prípadom je potrebné poukázať na skutočnosť, že vykonanou kontrolou SOI bolo spoľahlivo zistené, že zamestnankyňa žalobcu prítomná pri kontrole uviedla, že splátky sa vyberajú tak, že obchodná zástupkyňa žalobcu príde pre splátku domov. Na otázku možnosti uhrádzať splátky inou formou, z účtu alebo poštovou poukážkou, zamestnankyňa žalobcu uviedla, že to nie je možné, splátky možno uhrádzať iba v hotovosti obchodnému zástupcovi. Informovala aj o tom, že obchodná zástupkyňa, ktorá uzatvorí zmluvu sa bude o klienta starať a vyberať aj splátky, pričom nie je problém dohodnúť stretnutie aj na inom mieste, obchodná zástupkyňa vyznačí na karte splátok uhradenú splátku a zostatok.

Takýmto konaním žalobcu došlo k jednostrannému znevýhodneniu spotrebiteľa, nakoľko žalobca nedal spotrebiteľovi možnosť voľby a informoval ho o jedinom spôsobe, ako splácať úver, a to hotovostným vyberaním splátok obchodnou zástupkyňou jedenkrát týždenne, pričom opomenul uviesť, že sa to deje za odmenu v celkovej výške 154,50 eur.

21. Žalovaná má zato, že prvostupňový ako aj druhostupňový správny orgán konal a rozhodol na základe a v medziach zákona o ochrane spotrebiteľa, ktoré žalobca svojim konaním porušil. Žalovaná zastáva názor, že v správnom konaní a pri vydávaní rozhodnutia postupovala v súlade so zásadou správneho konania a neprekročila svoje právomoci priznané je príslušnými právnymi predpismi. Skutkový stav bol vykonanou kontrolou SOI spoľahlivo zistený. Použitá argumentácia žalobcu nevyvráti správnym konaním spoľahlivo zistené porušenie ustanovení Zákona o ochrane spotrebiteľa.

Na základe uvedených skutočností žalovaná žiada, aby súd žalobu zamietol ako nedôvodnú a mu nepriznal náhradu trov konania.

IV.

Právne posúdenie krajského súdu

22. K 01.07.2016 boli prijaté tri samostatné kódexy a to: Civilný sporový poriadok, Civilný mimo sporový poriadok a Správny súdny poriadok. Podľa prechodných ustanovení § 491 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, a nie je ďalej ustanovené inak platí tento zákon aj na konanie začaté podľa tretej časti OSP pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že súd rozhodol danú vec už podľa správneho súdneho poriadku.

23. Krajský súd v Bratislave ako súd vecne miestne príslušný na konanie vo veci (§ 10 SSP) na nariadenom pojednávaní preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu dôvodov uvedených v žalobe (§ 182 SSP) a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutia orgánov verejnej správy boli v súlade so zákonom.

24. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúmavajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy a iných zásahov orgánu verejnej správy, poskytuje ochranu pred nečinnosťou orgánu verejnej správy, opatreniu orgánu verejnej správy a iných zásahov orgánu verejnej správy, poskytuje ochranu pred nečinnosťou orgánu verejnej správy a rozhoduje o ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

25. Podľa § 177 ods. 1 SSP správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy, alebo opatrenie orgánu verejnej správy.

26. V zmysle § 2 písm. p) Zákona o ochrane spotrebiteľa, obchodnou praktikou sa rozumie konanie, opomenutie konania, spôsob správania alebo vyjadrovania, obchodná komunikácia, vrátane reklamy a marketingu predávajúceho, priamo spojené s propagáciou, ponukou, predajom a dodaním výrobku spotrebiteľovi.

27. V zmysle § 2 písm. u) zákona o ochrane spotrebiteľa odbornou starostlivosťou sa rozumie úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi, alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňované v jeho oblasti, činnosti.

28. V zmysle § 4 ods. 2 písm. c) zákona o ochrane spotrebiteľa predávajúci nesmie používať nekalé obchodné praktiky.

29. V zmysle § 7 ods. 1 vyššie uvedeného zákona, sú nekalé obchodné praktiky zakázané, a to pred, počas aj po vykonaní obchodnej transakcie.

30. V zmysle § 7 ods. 2 písm. a),b) zákona o ochrane spotrebiteľa sa obchodná praktika považuje za nekalú, ak je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, podstatne narušuje, alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie primeraného spotrebiteľa vo vzťahu k produktu, ku ktorému sa dostane, alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov.

31. V zmysle § 7 ods. 4 zákona o ochrane spotrebiteľa sa za nekalú obchodnú praktiku považuje najmä klamlivé konanie a klamlivé opomenutie konania podľa § 8 a agresívna obchodná praktika podľa § 9.

32. V zmysle § 8 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa sa obchodná praktika považuje za klamlivú, ak zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie obchodnej transakcii, ktorú by inak neurobil, pretože obsahuje nesprávne informácie a je preto nepravdivá.

33. V zmysle § 8 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa sa obchodná praktika tiež považuje za klamlivú, ak s prehliadnutím na jej charakter, okolnosti a obmedzenia komunikačného prostriedku opomenie podstatnú informáciu, ktorú priemerný spotrebiteľ potrebuje v závislosti od kontextu nato, aby urobil rozhodnutie o obchodnej transakcii, a tým zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutia o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.

34. Úlohou súdu v danej veci bolo preskúmať zákonnosť rozhodnutia žalovanej č. SK/0180/99/2015 zo dňa 15.06.2015, ktorým zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila rozhodnutie Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Trnave pre Trnavský kraj č. P/0323/02/2014 zo dňa 23.01.2015, ktorým vyrubila žalobcovi pokutu vo výške 4000 eur pre porušenie zákazu použitia nekalej obchodnej praktiky v zmysle § 4 ods. 2 písm. c) a § 7 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

35. Súd po preskúmaní spisového materiálu a administratívneho spisu žalovanej dospel k záveru, že neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu, alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia.

Žalovaná sa vo svojom rozhodnutí vysporiadala so všetkými námietkami žalobcu, ktoré uviedol vo svojom odvolaní. Právne zistila skutkový stav a vyvodila správny záver v tom, že žalovaná porušila povinnosti ustanovené zákonmi o ochrane spotrebiteľa.

36. Porušenie súd vidí v tom, že žalobca nedodržel zákaz použitia nekalej obchodnej praxe, ktorá je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúcej čestnej obchodnej praxi, alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho činnosti a podstatne narušuje, alebo môže narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k produktu, ku ktorému sa dostane, alebo ktorému je adresovaná a ak prihliadnutím na ich charakter, okolnosti a obmedzenia komunikačného prostredku opomenie podstatnú informáciu, ktorú primeraný spotrebiteľ potvrdzuje v závislosti od kontextu na to, aby urobil rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.

37. Súd má za to, že orgány verejnej správy spoľahlivo zistili skutkový stav veci a preukázali, že žalobca porušil zákonom stanovený zákaz, vyplývajúci z § 7 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa.

38. Informácie o úvere neboli inšpektorom SOI poskytnuté prostredníctvom formulára pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zamestnankyňa účastníka konania pri informovaní inšpektorov SOI o možnosti uzavretia zmluvy o úvere a o osobnom výbere splátok uviedla, že sa jedná o jediný možný spôsob úhrady splátok, avšak opomenula uviesť informáciu o tom, že hotovostné vyberanie splátok obchodnou zástupkyňou, jedenkrát týždenne je vykonávané na základe zmluvy o dobrovoľnej doplnkovej službe zabezpečenia splátok úveru, ktorá je spoplatnená a zaťažuje spotrebiteľa neprimerane vysokým poplatkom za poskytnutú službu.

Uvedeným konaním žalobca porušil už vyššie spomenutý § 7 ods. 1, § 4 ods. 2 písm. c), § 7 ods. 2 písm. a), b), § 8 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý mu ako predávajúcemu zakazuje používať nekalú obchodnú prax, pričom obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi.

39. Čo sa týka námietok žalobcu v uvedenej žalobe, ktoré sú totožné ak uviedol v odvolaní proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy prvého stupňa, súd má za to, že tieto neobstoja a nie je možné ich akceptovať.

Súd sa stotožnil s právnym názorom žalovanej, že pri vykonaní kontroly pracovníci SOI títo môžu vystupovať v anonymite. Požiadavky obchodnej praxe vyžadujú vykonávanie kontrolných nákupov pod utajenou identitou a simulovanie kontrolného nákupu vykonávaného nepriamo pre osobu neprítomnú pri kontrole. Bolo by v rozpore s účelom výkonu kontroly, aby sa inšpektori SOI identifikovali hneď na začiatku preukazmi nakoľko účel kontroly by bol zmarený hneď na počiatku. Vzhľadom na zameranie výkonu kontroly je anonymita inšpektorov SOI z dôvodu zabezpečenia dôkazov slúžiacich pre objektívne prešetrenie prípadných podnetov spotrebiteľov nevyhnutnosťou.

Po poskytnutí všetkých informácií od zamestnankyne sa riadne identifikovali a zahájili samotný výkon kontroly.

40. Kontrolný orgán nepochybil ani pri vyhotovení zvukovo - obrazového záznamu. Za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci. Takýmto prostriedkom je aj obrazovo - zvukový záznam. Na obrazovo - zvukovom zázname nemusí byť zachytený celý priebeh kontroly, nakoľko tento je podrobne opísaný v inšpekčnom zázname.

41. Čo sa týka námietky nekalej obchodnej praxe, súd vidí porušenie nekalej obchodnej praxe žalobcom v tom, že žalobca opomenul uviesť informáciu o tom, že hotovostné vyberanie splátok obchodnou zástupkyňou jedenkrát týždenne je vykonávané na základe zmluvy o dobrovoľnej doplnkovej službe na zabezpečenie splátok úveru, ktorá je spoplatnená a zaťažuje spotrebiteľa neprimerane vysokým poplatkom za poskytnutú službu. Klient nemal inú možnosť iba splácať splátky priamo obchodnému zástupcovi. Konaním žalobcu došlo k jednostrannému znevýhodneniu spotrebiteľa, nakoľko žalobca nedal spotrebiteľovi možnosť voľby a informoval ho o jedinom spôsobe ako splácať úver a to hotovostným vyberaním splátok obchodnou zástupkyňou jedenkrát týždenne, za odmenu v celkovej výške 154,50 €.

Súd má za to, že žalobca zodpovedá za protiprávny skutkový stav zistených v čase kontroly SOI. Spotrebiteľ pri dojednávani úveru vystupuje v slabšej pozícii v porovnaní s poskytovateľom úveru a je potrebné v týchto vzťahoch v medziach zákona poskytnúť zvýšenú ochranu spotrebiteľovi, keďže vzhľadom na zložitost' problematiky dôveruje klient poskytovateľovi úveru.

42. Čo sa týka výšky pokuty táto bola orgánom verejnej správy uložená v dolnej hranici sadzby, nakoľko podľa § 24 ods. 1 zákona, za porušenie povinnosti ustanovených týmto zákonom alebo právnymi aktmi Európskych spoločenstiev v oblasti ochrany spotrebiteľa, uloží orgán dozoru výrobcovi, dovozcovi alebo dodávateľovi alebo osobe uvedenej v § 26 pokutu do výšky 66 400 €.

Orgán verejnej správy pri ukladaní pokuty prihliadol na charakter protiprávneho konania, závažnosť porušenia povinnosti, spôsob a následky porušenia povinnosti a pri rozhodovaní o výške pokuty prihliadol na protiprávne konanie, závažnosť veci, dĺžku trvania a následky protiprávneho konania, ktorými sú porušené práva spotrebiteľa pri nedodržaní zákazu použitia nekalej obchodnej praktiky. Žaloba pri svojej činnosti využíval nekalé obchodné praktiky, ktoré zákon zakazuje a ktoré môžu negatívne vplývať na spotrebiteľa pri jeho rozhodovaní o obchodnej transakcii. Zo strany žalobcu došlo k nedodržaniu odbornej starostlivosti a k zhoršeniu postavenia a právnej ochrany spotrebiteľa. Žalobca zneužil svoje postavenie silnejšej zmluvnej strany, práve pri poskytovaní spotrebiteľského úveru.

43. Vzhľadom na uvedené, Krajský súd v Bratislave po preskúmaní veci dospel k záveru, že orgány verejnej správy dostatočne zistili skutkový stav veci a tento aj po právnej stránke správne posúdili. Súd má za to, že napadnuté rozhodnutie žalovanej, ako aj orgánu verejnej správy prvého stupňa bolo z pohľadu žalovaných dôvodov v súlade so zákonom a nakoľko námietky žalobcu neodôvodňujú zrušenie napadnutého rozhodnutia žalobu v celom rozsahu podľa § 190 SSP zamietol.

44. O trovách konania súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP tak, že žalobcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko vo veci nemal úspech.

45. Toto rozhodnutie senát Krajského súdu v Bratislave prijal pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. v znení zákona č. 33/2011 Z. z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať kasačnú sťažnosť v lehote jedného mesiaca od jeho doručenia, na Krajský súd v Bratislave. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V kasačnej sťažnosti sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 57 S.s.p.) uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy bolo napadnuté rozhodnutie doručené sťažovateľovi, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 S.s.p. sa podáva (sťažnostné body) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

V konaní o kasačnej sťažnosti musí byť sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ v zmysle § 449 ods. 1 S.s.p. zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Povinné zastúpenie advokátom v kasačnom konaní sa nevyžaduje, ak a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d); c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.